

KOMBAJNIRANJE ULJANE REPICE

Žetva uljane repice je zasigurno jedna od najznačajnijih agrotehničkih mjera u proizvodnji uljane repice. U novije vrijeme pojavile su se sorte koje daju visoke urode. Stabljike takvih sorata su veće, dosežu visinu i do 140 cm s promjerom stabljike do 2 cm. Sjemenka uljane repice promjera je samo nekoliko milimetara.

Dozrijevanje komuški uljane repice je neravnomjerno od gore prema dolje; na vrhu je zrela, a na dnu je poluzrela.

Gore navedeni faktori određuju zahtjeve prema strojevima za kombajniranje, odnosno kombajnu. Jedan od najznačajnijih zahtjeva kombajna u žetvi uljane repice je smanjenje gubitka zrna, koje može iznositi i do 12 %.

Puno se radi na usavršavanju heder kombajna te danas svi kombajni koji se koriste u žetvi uljane repice moraju imati dvije vertikalne kose, s lijeve i s desne strane. Kosa s desne strane mora biti na hederu kombajna. Ako te kose nema, a budući da su stabljike uljane repice isprepletene, prolaskom razdjeljivača dolazilo bi do velikih gubitaka jer bi zrna ispadala iz komuške i pala na tlo, što u mnogome povećava gubitke. Zbog toga s desne strane mora biti vertikalna kosa. S lijeve strane vertikalna kosa služi pri prvom proходу prilikom prokašanja.

Režući aparat (kosa) mora biti dobro izreguliran, a noževi potpuno oštri. Vitlo je radni dio kombajna koji prvi dolazi u kontakt s masom uljane repice. Broj okretaja vitla usklađuje se s brzinom kretanja kombajna i gustoćom usjeva. Ako je prisutan nerazmjernost brzine kretanja kombajna i broja okretaja vitla, gubici se povećavaju budući da dijelovi vitla vrše istresanje zrna iz komuške. Visina vitla je u (apsolutnom) razmjeru sa stanjem usjeva na parceli - usjev može biti vertikaln, polegao ili djelomično polegao.

Za razliku od hederskog stola za pšenicu, hederski stol za uljanu repicu je produžen, a sve u cilju smanjenja gubitaka. Prilagođavanja na prstima i pužnom transporteru omogućuju ulazak cijele mase u elevator hedera. Vršidbena komora, bubanj i podbubanj prilagođavaju se tako da se uz najveći zazor između bubnja i podbubnja i najmanji broj okretaja bubnja postigne najkvalitetniji izvršaj. Broj okretaja bubnja se kreće od 550-650 okretaja u minuti, što u mnogome zavisi od zrelosti i sorte uljane repice. Na slamotresima

¹ Ivo Juras, dipl. ing. - načelnik Odjela za mehanizaciju,
Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

nema posebnih prilagodbi za uljanu repicu.

Radna prilagođavanja na sitima i zračnoj struji su veoma zahtjevna jer se zazoru na gornjem i donjem situ moraju vrlo pažljivo prilagođavati. Gornje sito se uvijek nešto više otvori od donjeg. Jačina zračne struje i usmjerivači zraka se prilagode tako da se preko sita zrna ne izbacuju van. Sita je potrebno pregledati i očistiti prije svakog početka žetve, kao i povremeno u tijeku sezone.

Masa koja ispada sa slamotresa može se sječkati sa sječkom koja je montirana na kombajnu. Čisto zrno uljane repice se preko elevatora skuplja u bunker kombajna.

Gotovo svi suvremeni kombajni posjeduju na hederu s donje strane tastere tako da tasteri uvijek reguliraju istu visinu košnje. Također mogu regulirati nagnutost terena do 8 %, s čime se u mnogome olakšava rad čovjeka koji upravlja kombajnom.

U novije vrijeme se na kombajnim montiraju vrlo suvremeni uređaji za takozvano precizno navođenje kombajna. To je sustav koji pomoću uređaja GPS pozicioniranja koristi satelitsko navođenje, a sam uređaj se nalazi na kombajnu. Kad se uređaj postavi, stavlja se hidraulični ventil za upravljanje kotačima. S ovim uređajem postiže se uvijek isti zahvat kombajna, a time je i kapacitet rada kombajna uvijek isti.

S ovim uređajem se osim zahvata može pratiti i brzina kretanja, prinos ili urod na tabli, mjeri se vlažnost zrna, obrađena površina i drugi elementi. Postoji mjesečna naknada za korištenje satelita, a sam uređaj, zavisno od modela, nije toliko skup kad sagledamo njegove koristi jer se osim za kombajniranje koristi i za raspodjelu gnojiva, prskanje, sjetvu, obradu tla bez prevrtanja i drugo.

PREGLED DJELATNIH TVARI I PRIPRAVAKA REGISTRIRANIH ZA ZAŠTITU ULJANE REPICE

<i>ULJANA REPICA</i>		
<i>PREGLED REGISTRIRANIH HERBICIDA ZA SUZBIJANJE USKOLISNIH KOROVA</i>		
<i>Djelatne tvari u %</i>	<i>Pripremak</i>	<i>Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje</i>
cikloksidim + metil-oleat (herb. ulje)	Focus Ultra	1-1,5 (0,75-1) l/ha - <i>jednog. trave</i> ili 3-4 l/ha za <i>višegodišnje trave</i> ; 2,5-3 l/ha <i>pirika</i> i 3-4 l/ha <i>troskot</i> - sistemični (translokacijski) post-em, rabi se do početka cvatnje
dimetaklor	Teridox 500 EC	2- 3 l/ha u pre ili post-em (2-4 lista repice) s 200-400 l vode/ha - <i>sjemenski travni i širokolisni korovi</i>
fluazifop-P-butil	Formula	1-2 l/ha <i>jednogodišnje trave</i> ; 2-4 l/ha <i>višegodišnje trave</i> .
	Fusilade forte 150 EC	0,8-1 l/ha <i>jednogodišnje trave</i> ; 1,3-1,5 l/ha <i>sirak</i> ; 1,5-2 l/ha <i>pirika</i> (10-20 cm visine); 2 l/ha <i>troskot</i>
kvizalofop-P-etil	Gepard 50 EC	0,8 l/ha <i>trave</i> s 3 lista; 1 l/ha <i>trave</i> s 4-5 listova; 1,5 l/ha <i>trave</i> s 6 listova; (1g.), 1,5-2 l/ha <i>divlji sirak</i> s 3-6 listova; 2-2,5 l/ha <i>pirika</i> 10-20cm.; 2,5-3 l/ha <i>troskot</i> 25-30 cm - mogu se koristiti i u dvije polovične doze
	Leopard 5 EC	
	Taris	
	Pantera 40 EC	
metazaklor	Butisan-S	2-3 l/ha - za <i>uskolisne i neke širokolisne korove</i> - pre-em, selektivni
napropamid	Devrinol 45 FL	2,5 l/ha + herbicidi na osnovu trifluralina za proširenje spektra djelovanja (0,5-0,75 l/ha) - selektivni pre-sow - <i>veliki broj širokolisnih i uskolisnih korova u nicanju</i>
	Razza	
	Devil	

¹ Dorotea Kekuš, dipl. ing. agr

propakvizafop	Agil 100 EC	0,8-1 l/ha -samonikle žitarice i jednogodišnje trave; 1-1,5 l/ha višegodišnje trave - translokacijski graminicid
trifluralin	Lanos	1-2,5 l/ha - tretiranje se obavlja prije sjetve ili sadnje uz obavezno unošenje u tlo (inkorporaciju) na dubinu 5-8 cm - selektivni zemljišni pripravci - za suzbijanje manjeg broja jednogodišnjih uskolisnih i širokolisnih korova u vrijeme njihovog nicanja ili ranog posta
	Tref EC	
	Treflan EC	
	Triflur	
	Triflurex 48 EC	
	Župilan E-48	
Triflukalin		
PREGLED REGISTRIRANIH HERBICIDA ZA SUZBIJANJE ŠIROKOLISNIH KOROVA		
dimetaklor	Teridox 500 EC	2- 3 l/ha u pre ili post-em (2-4 lista repice) s 200-400 l vode/ha - sjemenski travni i širokolisni korovi
klomazon	Clon 480 EC	0,2-0,25 l/ha pre-em; - za suzbijanje širokolisnih korova: poljskog jarmena, bijele lobode, rusomače, mrtve koprive, poljske potočnice, velikog dvornika, mišjakinje, divlje rotkve, limundžika i drugih, te nekih jednogodišnjih uskolisnih korova: koštana, samoniklih žita i muhara
	Orion	
klopiraldid	Boss	0,2-0,33 l/ha - sistemično (translokacijski) pripravci za post-em primjenu kada se korovi nalaze u fazi 2-6 listova - za suzbijanje širokolisnih korova iz porodice glavočika (Asteraceae): pelinolisne ambrozije, osjaka, kamilice, jarmena, samoniklog suncokreta, poljskog svinjaka, običnog kostriša, različka, maslačka, kužnjaka, slatkastog dvornika, crne pomoćnice, grahorice, mišjakinje i čička primjenom nakon nicanja usjeva, kada korovi imaju 2-6 listova.
	Cliophar 300 SL	
	Korgal 300 SL	
	Lira	
	Logo 300	
	Lontrax	
	Lontrel 300	
	Loret	
	Lotus 300 SL	
	Vetrel	
metazaklor	Butisan-S	2-3 l/ha pre-em - za uskolisne i neke širokolisne korove.
napropamid	Devil	2,5 l/ha - pre-sow + herbicidi na osnovu trifluralina za proširenje spektra djelovanja (0,5-0,75 l/ha).
	Razza	
	Devrinol	

trifluralin	Lanos	1-2 l/ha - tretiranje se obavlja prije sadnje ili sjetve uz inkorporaciju; nakon sjetve, prije nicanja i nakon nicanja repice i korova - selektivni zemljišni pripravci za suzbijanje manjeg broja <i>jednogodišnjih uskolisnih i širokolisnih korova</i> u vrijeme njihovog nicanja ili ranog posta.
	Tref EC	
	Treflan EC	
	Triflur	
	Triflurex 48 EC	
	Župilan E-48	

ULJANA REPICA		
PREGLED REGISTRIRANIH INSEKTICIDA		
Djelatne tvari u %	Preparak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje
beta-ciflutrin	Beta Baythroid EC 025	0,3-0,5 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> ;
cipermetrin + klorpirifos-etil	Chormorel P-2	20-25 kg/ha - <i>repina pipa</i> .
	Chormorel -D	0,75-1 l/ha, uz utrošak vode 300-600 l/ha, (7,5-10 ml u 3-6 l vode na 100 m ²) - <i>repičin sjajnik</i>
	Kalinorel D	
	Nurelle D	
	Pinurel D	
	Pirel-D	
Terel		
deltametrin	Decis 1,25 EC	0,4 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> , 0,4-0,5 l/ha - <i>repičina osa listarica</i> , količina ovisi o jačini napada.
	Rotor 1,25 EC	
	Roetem	0,4-0,6 l/ha - <i>repičin sjajnik, pipa komušarica</i>
	Decis 2,5 EC	0,3 l/ha - <i>repičin sjajnik</i>
	Skud	
	Decide	
Decis 6,25 EG	0,12 kg/ha - <i>repičin sjajnik</i>	
esfenvalerat	Sumialfa 5 FL	0,1-0,15 l/ha - <i>repičine ose listarice, repičin sjajnik</i> ; 0,1-0,15 l/ha - <i>buhač</i> , 0,15-0,25 l/ha - <i>repičina pipa</i> ;
gama-cihalotrin	Vantex	0,06 l/ha <i>repičin sjajnik</i>
klorpirifos-etil	Pyrex 250 ME	2 l/ha - <i>repičin sjajnik, pipa komušarica</i>

klorpirifos-etil + cipermetrin	Chromorel D	0,75-1 l/ha - <i>repičin sjajnik</i>
	Nurelle D	
	Pirel D	
	Pinurel D	
	Kalinorel D	
	Terel	
lambda-cihalotrin	Karate 2,5 EC	0,2-0,25 l/ha - <i>repičina osa listarica</i> , 0,25 l/ha - <i>repičin sjajnik, repičine pipe</i>
	King	
	Karate Zeon 5 CS	0,12 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> , 0,10-0,12 l/ha - <i>repičina osa listarica, pipa terminalnog pupa</i>
	Karis	
	Lambda 5 EC	
pirimifos-metil	Actellic 50 EC	0,5-1 l/ha - <i>sjajnik, uši, stjenice</i> ;
	Pirimifos - metil 50 EC	
tiakloprid	Calypso SC 480	0,2 l/ha- <i>sjajnik</i>
Za tretiranje sjemena		
Djelatne tvari u %	Pripravak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje
beta-ciflutrin + imidakloprid	Chinook FS 200	2 l/100 kg uljana repica, bez dodatka vode s 2-4 kg plavo obojenog talka - <i>repičin crvenoglavi buhač, repičina osa listarica.</i>
metiokarb	Mesurool FS 500	1,5-2 l/100 kg - <i>žičnjaci</i>
	Mesurool WP 50	

ULJANA REPICA

PREGLED REGISTRIRANIH FUNGICIDA

Djelatne tvari u %	Pripravak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) / za suzbijanje
boskalid + dimoksistrobin	Pictor SC	0,3-0,5 l/ha - <i>Alternaria, bijela trulež, suha trulež na ulj. repici (prije ili u cvatnji)</i>
iprodition	Kidan	2-3 l/ha - <i>siva plijesan, uzročnici raka repice (Sclerotinia sclerotiorum), crna pjegavost;</i>
	Lupo	

metkonazol	Caramba	1-1,25 l/ha (1. tretman u fazi «zelenog pupa», 2. u cvatnji) - <i>Alternaria, Phoma, Sclerotinia</i> ; 0,7-1 l/ha kao regulator rasta (u jesen u fazi 4-6 listova)
procimidon	Sumilex 50 FL	1-1,5 l/ha - <i>Alternaria, Sclerotinia</i>
tebukonazol	Foliar 250	a) dvokratno: u jesen 0,5-1 l/ha i u proljeće 1 l/ha; b) jednokratno u proljeće 1,5 l/ha, - <i>koncentrična pjegavost, lišća, bijela trulež, siva plijesan i suha trulež korijena i stabljike</i> ;
	Folicur EW 250	
vinklozolin	Ronilan DF	1 l/ha - <i>Alternaria spp., Sclerotinia spp.</i> - u punoj cvatnji

Raiffeisen Agro d.o.o.

Resnička 1, 10360 Sesvete
Tel. 01/2022-650 • Fax. 01/2022-659
www.rwa.hr

Povjerenje • Budućnost • Pouzdanost

Zapadna Hrvatska	Zdenko Pađan	098 480 366
Središnja Hrvatska	Ivana Klemenović Mihaković	099 3178 555
Središnja Hrvatska-Podravina	Dubravka Katančić	098 356 114
Središnja Hrvatska-Posavina	Darko Tomičić	099 3561 155
Istočna Hrvatska	Davor Jelošek	098 9827 139

PONUĐA SJEMENA OZIME ULJANE REPICE - SJETVA 2008.

OASE - ozima uljana repica

najtraženija sorta uljane repice u Hrvatskoj jer ima:

- vrlo dobru otpornost na zimu i polijeganje
- vrlo dobru tolerantnost na najvažnije bolesti
- rano i ujednačeno dozrijevanje
- vrlo visoke prinose zrna sa najvećim sadržajem ulja

za postizanje najboljih prinosa preporučamo:

- sjetvu inkrustiranog sjemena (insekticid+fungicid)
- rane i optimalne rokove sjetve
- tretman fungicidom u fazi 5-8 listova (npr. Folicur BT)
- sklop 45-55 biljaka/m² u žetvi

VECTRA - hibridna ozima uljana repica

- srednje rani hibrid
- vrlo visokog potencijala prinosa zrna
- snažnog proljetnog porasta
- za optimalne i kasnije rokove sjetve
- preporučeni sklop 35-45 biljaka/m² u žetvi

SISKA - ozima uljana repica

- rana sorta
- srednje visoka
- visokog potencijala prinosa zrna
- visokog sadržaja ulja
- preporučeni sklop 55-65 biljaka/m² u žetvi
- za optimalne i kasne rokove sjetve

NOVO!